

32. Vishnjevi udomz, (*vishnjevi kof, ribizh, Eisvogel, alcedo ispida*), povsod prebiva in se redi vezidel od rib. Kjer se ta sali ptizhik pogostama dershi, ne napravi ribam majhne shkode.

33. Zhudesh, (*vijoglavi zhudesh, vijoglavka, pastojniza, Wende- oder Drehhals, Natterandel, yunx torquilla*), se dershi v majhinih gojsdeh in verteh, ter shiví od mergolinzov, posébno pa od mravlá. Ta ptiza je kar nizh shkode ne napravi, torej pustimo jo pri shivljenju.

34. Legat, (*detelj, snasheni legat, Immenvolf, Meerschwalbe, merops apiaster*), od jushnih krajev k nam prileti, in se le poredkama nashih gojsdov in vertov dershi in se redi od mnogoverstnih mergolinzov in zbel. Je fizer koristna ptiza, tote bliso voljnakov ni varna.

35. Zherna lastovza, (*Rauch- oder Stadtschwalbe, hirundo domestica*), shiví bliso zhloveshkih stanish, in se redi le od mergolinzov. Je tedaj prav koristna ptiza, famo zbelarji je pri zbelnakih radi ne vidijo.

36. Lastovza, (*mala lastovza, mali hudoúrník, glastovza, Fenster- oder Hausschwalbe, hirundo urbica*), se dershi v vaseh in shiví od mnogoverstnih mergolinzov in drusih merzhefov; je tedaj prav koristna ptiza.

37. Bregja lastovza, (*bregulja, potoha, povodna lastovza, Uferschwalbe, hirundo riparia*), shiví bliso jeser, voda in ribnikov od vodnih mergolinzov. Ta ptiza je ravno takó koristna, kakor posreshna, pustimo jo tedaj shiveti.

38. Mravljinzhár, (*pikasti mravljinzhár, podhujka, kosomolsez, Ziegenmelker, Tagschláfer, Mückenstein, Nachtrabe, caprimulgus europaeus*), se dershi gojsdov, senoshet in ribnikov, kjer prav pridno v vezhernim mraku in ponozhi rasne kebre, mergolinze in she vezh drusih shkodljivih merzhefov polovi in potrebi, satorej je tudi prav koristen ptizh. Prav shkoda bi ga bilo loviti in moriti.

Premisljevanje shtajerskiga kmetovavza, kaj de ima shtajerska deshela od shelesne zeste prizhakovati?

Pod tem nadpisam smo ni davnej v Grafhkim zhasopisu sostavek brali, ki se prisadeva, ozhitno pokasati, de bo shelesna zesta kmetovavzam na Shtajerskim veliko vezh dobizhov, ko shkoda prinefšla.

Vezhi ko je kupzhijfska svesa s drugimi desheli, bolji je sa deshelo. Ta svesa s drugimi kraji se bo pa gotovo po shelesni zesti nar bolj in nar hitreji osnovala. Kaj smo pa mi kmetovavzi drusiga, kakor kupzi? Drashji in hitrejshi ko svoje pridelke prodamo, vezh nam bodo semljisha ali grunti vergli, naj bo pri shivini, vini, shiti, lefu ali pa zlo per — tolstih kopunih! Réf je, de mi Shtajerzi nimamo veliko prodati, tote to, kar imamo, je dobra roba! Pred vsem floví nasha molsna govedina she davnej po zeli Evropi in gotovo bi jo bili she veliko vezh v ptuje kraje poprodali, ko bi kupzam loshej bilo, jo v svoje kraje pripelovati. To bo shelesna zesta polahkala. — Vina imama dovelj in dobriga sa prodajo; ko bi ga pa po podúkih vinoreje she boliga delati jeli, she vezh bi kupzov privabili in po vijhji zeni bi ga prodajali. — Tudi nekaj sadja imamo, ki bi ga lahko v denar spravili in poglavavar med kuretino je shtajerski kopun! Glejte vse to blago bo kupzhijo s domazhimi pridelki oshivilo!

S shitam nismo mi Shtajerzi nikoli v ptuje

kraje kupzhevali in tudi nikoli ne bomo; kar ga na spodnjim Shtajerju od vezh pridelajo, ga v sgornjim potrebujejo. Zhe ga bodo pa po shelesni zesti sazheli is ptujih krajev k nam pripeljavati, bo fizer zena domazhiga nishji postati mogla, tote to bo sa nashe gorne kraje velik dobizhek! — Derv bi lahko dovelj imeli, ko bi bili nashi spredniki bolj rasumno s njimi v zaker hodili in ko bi tudi mi bolji gospodarji bili! Sadnji zhaf je, de sazhnemo s lesam in s borfhtmi bolj gospodariti, fizer ne bodo nashi mlajshii imeli s zhim kuriti.

Do sdaj je nafha deshela le eno velko zesto imela, po shelesni zesti jih bomo pa vezh dobili, ktere se bodo s njo sklenile in takó kupzhijo nashe domovine na drobno in na debelo pomnoshile.

Sadnjizh vaf pa she vprasham, vi nejevérni Tomashi! Kakshina bi se pa nam kmetovavzam pela, ko bi bili shelesno zesto ne fkos nafho deshelo, ampak po Korofhkim ali Ogerfkim napravili? Trava bi raftla in ofat po nashih velkih zestah, in sapushena bi leshala nafha lepa deshela, ktera bo prihodnjizh she vezh ptujzov s polnimi moshnami k sebi vabila, kakor do sdaj.

Ref je, de bo shelesna zesta kofzhik kruha temu ali unimu vsela, tote semljifha ali grunti bodo v zeni poskozhili in zela deshela bo imela od nje gotovo vezh dobizhkov, kot sgube. Hvala tedej vifokimu Gospodu, kteriga vsak Shtajerz kakor dobriga ozheta ljubi in zhaſti, de nam je shelesno zesto v nafho lepo domovino naklonil!

Obljuba dolg dela.

(Dopis iz Štajerskiga.)

V 13. listu pretečeniga tečaja sim pisal, de smo tudi tu začeli, na českim kolovratu présti. Prehitro nam je pa prediva zmanjkalo; tudi vertno in poljsko délo nas sili, kolovrat odstaviti.

Do sedajne zime več českikh kolovratov pravipravim; drugač jih deklice verte, in serce mi v veselju igra, kér mi že pervi teden po dvé, eno deklice clo tri lépe motavilke (štreně) pokažejo.

V imenovanemu listu sim obljbil, predici, ktera se bo nar hitréjši in nar lépsi na českim kolovratu présti naučila, kolovrat vdarovati, druge pa očitno pohvaliti; z velikim veseljem oblubo dopolnim.

Kolovrat je prijela Mica Korošec; prav spešno in lepo pa tudi prédejo: Lenčika Trobež, Mica Wožnak, Lenčika Zapušek, Neža Šwarc in Zefa Mihalec, deklice dvanajst do pétnajst lét stare. *) Zopet se pregovor poteri: kjer starost svetuje, mladost pa spešluje, gre dobro naprej. Pri pervi skušnji, na českim kolovratu présti, so dostikrat novi, slabu izdelani kolovrati poglavitni zaderžek. Stari obtečení kolovrati so pripravní za uk. Imamo tréh mojstrov izdelke, pa nobeniga izdelek ni posébne hvale vreden. Preobavtni in okorni so, in peretnice premalo oglajene; zato hitro nit prerézejo.

Dobre kolovrate si pripraviti, sim dal na Česko pisati po šest kolovratov. Gotov sim si, de dobim boljši, pa tudi cenejši robo, kakor tu, in takó bomo zanaprej tudi v Šoštanji česke kolovrate vertili, de bo veter strope odzdigoval!

P. Musy.

*) Naj častiti gospod Musy! imenovanim šesterim deklicam tudi pohvaljenje e. k. Ljubljanske kmetijske družbe oznanijo!

Vredništvo.